

Státní okresní archiv Sokolov se sídlem v Jindřichovicích

Archiv obce Šabina

1889 – 1945 (1947)

Inventář

EL NAD č.: 804

AP č.: 112

Mgr. Pavel Dohnal

Jindřichovice 2012

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a zpracování archivní pomůcky	8
Seznam použitých pramenů a literatury	9

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	11
Příloha č. 2: Vývoj počtu obyvatel a domů	12
Příloha č. 3: Seznam starostů obce	12

Inventární seznam

I. Knihy	14
II. Spisový materiál	15
III. Účetní materiál	23
IV. Ostatní materiál	25

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Původcem archivního fondu je Obecní úřad Šabina. První písemná zmínka o Šabině se nachází v listině z 27. 7. 1309. Eckhard, syn Albrechta Nothafta z Falknova (Sokolova), v ní uznal, že Nothaftové nedisponují žádnými právy ke klášterním vesnicím Šabina a Chlumeck, které tak měly být ve vlastnictví kláštera ve Waldsassenu. Časté střídání majitelů trvalo až do roku 1551, kdy Šabinu zakoupila rodina Mikuláše Stolze. Majetek Stolzů byl po Bílé hoře konfiskován a vlastnictví Šabiny opět rychle přecházelo z rukou do rukou. V roce 1765 zakoupil alodní statky Chlumeck a Šabinu František Václav hrabě Nostic, jehož rod již ves držel až do zrušení poddanských vztahů. V letech 1850-1879 tvořila Šabina osadu obce Dolní Rychnov, dalších deset let pak osadu obce Tisová. Teprve v roce 1889 byl zvolen výbor samostatné obce Šabina, která působila až do roku 1945. Součástí Šabiny se stala i osada Černý Mlýn. Správu obce ještě před ustavením místní správní komise převzal německý pověřenec Alois Radl. V letech 1850-1945 náležela Šabina do politického i soudního okresu Sokolov (Falknov, Falkenau).

Jméno Šabina pravděpodobně vychází z osobního jména Žába – tedy majetek člověka jménem Žába (Žábův dvorec). Nejstarší německá podoba Scheyben vznikla asi přechýlením či přepsáním ke slovu Scheibe (kolo, kruh). Později se tvar názvu měnil na Scheben (1352) a konečně Schaben (1483). Pojem Šabina se v písemných pramenech prvně objevuje roku 1651 (převzat z německého jména)¹, úředně platný je pak od roku 1923. Razítka obecního úřadu užívají až do roku 1933 výhradně německé označení Gemeindeamt Schaben, v letech 1933-1938 rovněž spolu s českým tvarem (Gemeindeamt Schaben, Obecní úřad Šabina), posléze již přirozeně jen Gemeindeamt Schaben.

První zákonnou úpravu obecních záležitostí představovalo Stadionovo prozatímní obecní zřízení z března 1849. Již zde došlo k základnímu rozčlenění obecní působnosti, které v této podobě převzaly i pozdější právní úpravy. Vlastní záležitosti obce spadaly do působnosti přirozené (později samostatné, to jest správa obecního jmění a obecních záležitostí, dohled na bezpečnost majetku, péče o chudé a dobročinné ústavy, účast na správě místních škol, výkon

---

¹ Jednotlivými variantami jména Šabina byly podle Antonína Profouse: Scheyben (1309), Scheben (1352), Tscheben (1395), Scheben (1454), Schaben (1483), Schawben (1492), Scheben (1525), Ssoben (1603), Schabenn (1604), Schauben (1637), Ssabina (1651), Schaiben, Schäiben (1654), Schaben (1785), Schaben (1847) a Šabina, Schaben (kolem 1900).

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách : jejich vznik, původní význam a změny, 1. díl, A-H*. Praha : Česká akademie věd a umění, 1947, s. 267-268.

policie atd.), povinnosti delegované státem pak do působnosti přenesené (věci soudní, politické, vojenské, berní a důchodkové). Obnovení absolutistické formy vlády v 50. letech 19. století zasáhlo i obecní samosprávu. Namísto nových voleb po uplynutí tříletého funkčního období zůstaly obecní orgány nadále ve svém úřadě a odstraněna byla rovněž veřejnost většiny jednání. Nové obecní zřízení reflektující tyto změny vyšlo až v roce 1859, ale vzhledem ke změněné společenské situaci v souvislosti s pádem neoabsolutismu z něj v život vstoupilo prakticky jen ustanovení o domovském právu.

V návaznosti na vydání Říjnového diplomu byly postupně odstraňovány zásahy do obecní samosprávy. V roce 1861 došlo k vypsání voleb do obecních orgánů a obnovena byla i veřejnost jednání. Na rámcový říšský obecní zákoník z března 1862 (č. 18/1862 RGBL.) navázaly příslušné zemské zákony (pro Čechy č. 7/1864 z. z. z 16. 4. 1864). Mezi občany obce (údové, Gemeindeglieder) náleželi jednak obecní příslušníci, kteří měli v obci domovské právo, jednak obecní společníci (Gemeindegossen) spojení s obcí držbou nemovitosti či platbou daní. Ostatní osoby nazývané přespolní (Auswärtige) se nemohly účastnit obecního života (volit obecní orgány atd.). Obecní orgány tvořily každé tři roky volený obecní výbor (někdy nazývaný i obecní zastupitelstvo) o 8 až 36 členech a obecní představenstvo složené z obecního starosty a alespoň dvou obecních radních. Podle kroniky obce byl v Šabině volen obecní výbor složený z 9 členů (a dále 6 náhradníků).

Po první světové válce a vzniku Československé republiky došlo k reformě obecní samosprávy v podobě zákonů č. 75/1919 Sb. z. a n. (nový volební řád v obcích) a č. 76/1919 Sb. z. a n. (novela k obecním zřízením). Volební právo bylo přiznáno všem osobám starším 21 let majícím alespoň tři měsíce trvalé bydliště v obci. Obecní výbor nahradilo obecní zastupitelstvo (v Šabině 15 členů), které volilo obecní radu tvořenou starostou, jeho náměstkem či náměstkou a členy rady. Na rozdíl od někdejšího obecního představenstva měla rada právo usnášet se o věcech nevyhrazených zastupitelstvu či starostovi, stala se tak nejdůležitějším orgánem obce². Volební období nyní trvalo čtyři roky, od roku 1933 šest let. Zákon č. 122/1933 Sb. z. a n. o změnách řádu voleb v obcích dále stanovil nutnost potvrzení volby starosty státními úřady.

Po začlenění někdejšího československého pohraničí do Německé říše byly okresy nařízením říšského komisaře přejmenovány na venkovské okresy (Landkreise) a z okresních hejtmanů se stali landráti, kteří podle zákona o sudetské župě z 14. dubna 1939 vykonávali

---

² O složení rady podává kronika obce Šabina údaje o ustavení nových obecních orgánů po obecních volbách v letech 1923, 1927 a 1938. Vedle starosty a jeho náměstka byli zvoleni ještě tři radní.

vedle státní správy i úkoly samosprávy. V čele měst a venkovských obcí stáli jmenovaní starostové, jimž měli napomáhat tzv. přidělcenci (Beigeordnete). Obecní radové nevydávali žádná společná rozhodnutí, ale působili jako individuální poradci starosty. Vedle obecních radů existovali i tzv. poradci pomáhající starostovi či přidělcencům v určitých otázkách. Porady obecních radů a poradců svolával starosta. K 25. únoru 1939 působili v Šabině tři přidělcenci spolu s šesti obecními rady. Rozhodující roli na poli místní samosprávy převzal zmocněnec NSDAP (zpravidla okresní vedoucí), který mohl navrhnout starosty a určovat obecní radní. Samospráva tak byla fakticky likvidována.³

Na základě vládního nařízení č. 4/1945 Sb. z. a n. ze dne 5. května 1945 nastoupily na místo obecních úřadů národní výbory, v oblastech s většinou „státně nespolehlivého obyvatelstva“ pak byly ustaveny místní správní komise.

Z významnějších objektů v obci je třeba zmínit kapličku postavenou roku 1854 a školní budovu otevřenou roku 1904 (č. p. 80). V letech 1853-1891 škola sídlila v č. p. 64, kde byly posléze zřízeny prostory obecního úřadu s knihovnou a chudobincem. Do roku 1904 pak škola zůstala umístěna v budově někdejší tvrze. Poštovní spojení zajišťovala od roku 1897 pošta v Dasnicích a přibližně o rok později měla obec ve své správě myslivnu, cihelnu a zpustlý mýtní domek. Tehdy v Šabině vykonávali živnost 3 hostinští, 2 pekaři, 1 řezník, 2 truhláři, 2 ševci, kovář a 2 krejčí a fungovaly 2 mlýny. Ve 30. letech je pak připomínána slévárna E. Putze v bývalé kovárně. Zaměstnanost v obci významně ovlivnil vznik textilní továrny v Libavském Údolí (1832), kam ještě před osamostatněním obce docházelo koncem 70. let 19. století 25-30 lidí, na přelomu let 1927/1928 pak již 80 převážně žen či dívek. Další významný zdroj zaměstnanosti představovalo hornictví, které v roce 1920 poskytovalo živobytí 70 lidem, tento počet však ke sklonku roku 1930 poklesl na pouhých 30. Postupně se rozvíjel rovněž spolkový život. V obci působili dobrovolní hasiči s kapelou (1887), krátce též vzdělávací spolek dělnictva Volksheim (1893, rozpuštěn 1894), všeobecný odborový spolek (1896), ovocnářský spolek (1910), dělnický tělovýchovný a kulturní spolek (1911) a roku 1913 vznikla i místní skupina Svazu Němců. Spořitelna byla založena v roce 1905 a ve 20. a 30. letech se postupně zlepšovalo i hygienické a technické vybavení obce – v roce 1920 se Šabina napojila na elektrické vedení a o 14 let později získala vodovod. Roku 1944 byl odhalen pomník padlým šabinským občanům.

---

³ Z říšskoněmeckých právních norem vztahujících se k správním změnám lze uvést:

Zákon o členění sudetoněmeckého území ze dne 25. března 1939 a zákon o výstavbě správy v říšské župě Sudety ze dne 14. dubna 1939. *Reichsgesetzblatt*. I./1939, částka 70, s. 745 a částka 74, s. 780.

K přijetí německého obecního řádu:

Verordnungsblatt für den Reichsgau Sudetenland. 1938, částka 18, s. 180.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Materiály fondu Archiv obce Šabina byly pravděpodobně nejdříve uloženy v prostorách Obecního úřadu Šabina, později Místního národního výboru Šabina.

Ze spisů ve fondu AO Šabina nebylo možné odvodit existenci spisového plánu. Spisy jsou pouze opatřeny prezenčním razítkem.

Jako přír. č. 73 byla od ONV Sokolov převzata 19. 10. 1954 kronika obce (K 9, inv. č. 9). Pod přír. č. 127 byly 17. 11. 1955 přijaty od MNV Šabina knihy a spisy. Zápis (ve spisu o fondu MNV Šabina) sepsaný dne 15. září 1955 u Místního národního výboru v Šabině o provedené skartaci spisovny MNV uvádí, že okresní archiv převzal 11 knih a 4 fascikly, většinou spisy před rokem 1945. Bližší údaje k získání současného množství materiálu fondu AO Šabina před zpracováním (14 knih, 6 kartonů, 1 mapa) se zjistit nepodařilo.

Vzhledem k mezerovitosti archivního fondu je pravděpodobné, že došlo ke ztrátám nebo zničení dokumentů ještě před jejich předáním do archivu⁴.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je vymezen lety 1889-1945 (1947). Zachovalost fondu z hlediska časového, organizačního i obsahového je mezerovitá. Ve spisovém materiálu převažují spisy z let 1938-1945.

Vzhledem k mezerovitosti a absenci zjevného spisového plánu byl archivní fond uspořádán podle Metodického návodu na pořádání a inventarizaci fondů Archiv obce, který vydala Archivní správa Ministerstva vnitra v Praze dne 31. ledna 2000 (čj. AS/1-284/00), zařazení kroniky obce (K 9, inv. č. 9) vycházelo z doporučení komise pro metodiku zpracování archiválií na základě analýzy konceptů a posudků AP k datu 9. 6. 2011. Knihy inv. č. 2-4 byly zahrnuty v mezi knihy správy obecního majetku, protože jejich předmětem je platba daní obcí. Společné, úvěrové a pojišťovací knížky byly inventarizovány mezi pokladní doklady – různé (inv. č. 134). V řazení účetních knih za knihami obecního fondu (hlavní knihy a posléze deníky)⁵ následují účetní knihy ostatních fondů a knihy evidence daní a

---

⁴ Kronika obce výslovně zmiňuje jako jeden ze svých zdrojů protokoly obecního zastupitelstva, které ale dnes fyzicky neexistují.

⁵ Účetní rok na někdejším československém území tvořícím v letech 1938-1945 součást Německé říše trval od 1. 4. do 31. 3. následujícího roku. Na říšskoněmecký účetní systém se přešlo 1. 4. 1939, přičemž 1. 1. – 31. 3. 1939 platil meziz rozpočet (Zwischenhaushaltsplan). Počínaje účetním rokem 1940 (1. 4. 1940 – 31. 3. 1941) byly

poplatků. Záznamy v inventárním seznamu zahrnují v závorce většinou také původní německý název (případně klíčová slova). Od tvorby rejstříku bylo upuštěno.

V průběhu inventárního zpracování fondu nebyl vyskartován žádný materiál, nedošlo rovněž k žádným restaurátorským či konzervačním zásahům. Vyřazeno bylo 0,04 bm jednotlivin nearchivní povahy – především prázdných desek, nepopsaných papírů a formulářů. Původní počet 21 evidenčních jednotek (14 knih, 6 kartonů, 1 mapa) se zvýšil na 57 (47 úředních knih, 6 kartonů, 2 mapy a 2 plány): dodatečné knihy (33 knih z činnosti Obecního úřadu Boučí – 0,10 bm – a další 3 knihy jiných původců), mapy (1) a plány (2) byly vyčleněny ze spisů v kartonech. Rozsah fondu v bm – před inventarizací 1,00 bm (0,23 bm úřední knihy; 0,77 bm kartony) – po přeorganizování spisů do nových kartonů zůstal na 1,00 bm (0,33 bm úřední knihy; 0,66 bm kartony; 0,01 bm mapy a plány). V průběhu pořádacích prací byly z fondu vyjmuty a přeřazeny celkem 3 knihy (0,02 bm) a 0,02 bm spisů pocházejících z činnosti jiných původců (0,04 bm z let 1905-1947), úřední záznam čj. SOAP/080-0251/2011-02-40.02 ze dne 26. října 2011. Do archivního fondu MNV Šabina EL NAD 805 byly přeřazeny archiválie o rozsahu 0,01 bm z let 1946-1947 (trestní listy). Do archivního fondu Soudobá dokumentace EL NAD 852 byly dále přeřazeny archiválie o rozsahu 0,02 bm (1 kniha – 0,01 bm, 0,01 bm spisů; soukromé pojištění, plakát spolku dobrovolných hasičů a materiály Josefa, Kathariny a Hedwigy Putz, formuláře) z let 1931-1946. Konečně, do nově vytvořeného archivního fondu Místní školní rada Šabina byly přeřazeny archiválie o rozsahu 0,01 bm (2 knihy) z roku 1905.

Knihy inv. č. 108 (K 26) zahrnuje vedle pokladního deníku fondu pro chudé z let 1938-1939 také evidenci výběru poplatků za zábavy (1938) a evidenci výběru dávky z nápojů (1938). Původní časový rozsah fondu AO Šabina – 1889-1945 – byl změněn na 1889-1945 (1947). Kniha evidence domovských listů (inv. č. 1, K 1) byla vedena až do roku 1947, hlavní kniha – pokladní deník (inv. č. 102, K 20) do prosince 1945, obsah inv. č. 57 (vyplácení podpory 1. 4. 1944 – 30. 9. 1945) zasahuje až do září 1945 – součástí je rovněž dopis od okresní správní komise pověřenci obecního úřadu; inv. č. 37 (evidenční karty domácností, vydané přidělové lístky 1944-1945) obsahuje údaje z roku 1946. Časový rozsah inv. č. 6, 27, 30, 46, 71, 72, 131 a 136 byl určen přibližně na základě formálních znaků a historických souvislostí. Fond MNV Šabina zahrnuje inv. č. 1 (kniha odhlášek obyvatelstva z let 1946-1949), která byla vedena u Obecního úřadu Šabina v letech 1933-1938 jako Meldebuch Gemeinde Schaben.

---

hlavní knihy (Hauptbuch) přejmenovány na věcné knihy (Sachbuch) a pokladní deníky (Kassajournal) na hlavní knihy (Hauptbuch).

Kronika obce (K 9, inv. č. 9) náleží podle Přílohy č. 3 k zákonu č. 499/2004 Sb. do kategorie I ostatní archiválie jsou zařazeny do II. kategorie. Po jazykové stránce je fond německý, v ojedinělých případech se vyskytuje i český jazyk (trestní listy – inv. č. 88). Fyzický stav archiválií lze označit za uspokojivý, knihy inv. č. 1, 2, 4, 5, 108-112, 128 a 129 (K 1, 2, 4, 5, 26-30, 46 a 47) mají poškozenou vazbu, u knih inv. č. 7, 96, 97, 99-106, 113-127 (K 7, 14, 15, 17-24, 31-45) vazba zcela chybí, restaurátorský zásah není vyžadován.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Přes relativně mezerovitý stav nabízí archivní fond v některých oblastech zajímavé možnosti využití. Kronika obce z let 1931-1945 (K 9, inv. č. 9) poskytuje základní pohled do dění v obci, léta 1938-1945 byla sice zpracována retrospektivně v roce 1945, zapsané postřehy ale nabízí téměř aktuální reflexi událostí právě tohoto roku (kronika existuje rovněž v digitální formě). Badatelské využití jistě naleznou i trestní a parcelní protokoly (K 5, K 8; inv. č. 5 a 8; případně i trestní listy inv. č. 88), téměř úplně zachovány jsou účetní knihy z let 1938-1945 (inv. č. 94-127). Relativně celistvý obraz pro výzkum období druhé světové války ukazují spisový materiál věnovaný agendě přidělového hospodářství (inv. č. 32-42), spisy sociální péče (inv. č. 55-64) i materiály týkající se odvodů (inv. č. 77 a 78). Za zmínku rovněž stojí dobrá zachovalost stavebních spisů obsahujících i stavební plány (inv. č. 51-53). Ve fondu zůstal uložen článek (koncept) kritizující poměry ve firmě Noe Stross (inv. č. 46), jehož badatelské využití při studiu regionálních sociálních dějin se přímo nabízí.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a zpracování archivní pomůcky

Archivní fond Archiv obce Šabina uspořádal, zinventarizoval a úvod k inventáři napsal v srpnu-září 2011 ve Státním okresním archivu Sokolov se sídlem v Jindřichovicích Mgr. Pavel Dohnal.

V Jindřichovicích dne 11. 6. 2012

Mgr. Pavel Dohnal

Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850-1970. Praha : Federální statistický úřad, 1978.

Gesetz- und Verordnungs-Blatt für das Königreich Böhmen. 1864.

Reichsgesetzblatt. 1939.

Reichs-Gesetz-Blatt für das Kaiserthum Österreich. 1862.

Sbírka zákonů a nařízení státu Československého. 1919, 1933.

Verordnungsblatt für den Reichsgau Sudetenland. 1938.

Literatura

BERAN, Petr. *Šabina : příběh vesnice u řeky Ohře.* Šabina : Obecní úřad Šabina, 2003.

BRTEK, Josef – DVOŘÁK, Stanislav – VLASÁK, Vladimír – VLASÁKOVÁ, Eva. *Archivní fondy místních národních výborů a místních správních komisí okresu Sokolov zrušených do roku 1960 (1924) 1945-1960 : skupinový inventář.* Jindřichovice, 1986.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

KOTYŠKA, Václav. *Úplný místopisný slovník království Českého.* Praha : Bursík & Kohout, 1895.

MACKOVÁ, Marie. K úřadování a spisovněm obcí a měst, které od 1. října 1938 náležely pod říšskoněmeckou správu. *Archivní časopis*, 1999, roč. 49, č. 4, s. 235-240.

MARTÍNEK, Zdeněk. Archiv obce : příspěvek k vymezení a charakteristice archivního fondu. *Archivní časopis*, 1999, roč. 49, zvláštní příloha.

Metodické návody a instrukce pro zpracování archivního materiálu. *Sborník archivních prací*, 1960, ročník X, zvláštní příloha č. 2, Zásady pro pořádání archivů měst a obcí, s. 215-309.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách : jejich vznik, původní význam a změny, 1. díl, A-H.* Praha : Česká akademie věd a umění, 1947.

SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen, díl 15. (Elbogner Kreis).* Praha, 1847.

VLASÁK, Vladimír – VLASÁKOVÁ, Eva – DVOŘÁK, Stanislav. *Přehled vývoje správního rozdělení okresu Sokolov.* Sokolov : Okresní národní výbor v Sokolově, 1978.

ZIMMERMANN, Volker. *Sudetští Němci v nacistickém státě : politika a nálada obyvatelstva v říšské župě Sudety (1938 - 1945)*. 1. vyd. Praha : Prostor – Argo, 2001.

Přílohy

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
AP	archivní pomůcka
atd.	a tak dále
BdDiB	Bund der Deutschen in Böhmen
BdL	Bund der Landwirte
č.	číslo
čj.	číslo jednací
č. p.	číslo popisné
DSAP	Deutsche sozialdemokratische Arbeiterpartei in der Tschechoslowakischen Republik
EL NAD	evidenční list národního archivního dědictví
MNV	místní národní výbor
NSDAP	Nationalsozialistische deutsche Arbeiterpartei
ONV	okresní národní výbor
přír. č.	přírůstkové číslo
RAD	Reichsarbeitsdienst
RGBl.	Zákoník říšský
s.	strana
Sb. z. a n.	Sbírka zákonů a nařízení státu československého
SdP	Sudetendeutsche Partei
tzv.	tak zvaný
WHW	Winterhilfswerk des Deutschen Volkes
z. z.	Zákoník zemský království Českého

Příloha č. 2: Vývoj počtu obyvatel a domů

	domů	obyvatel
1847	64	445
1898	78	423
1910	84	613
1945 (léto)	121	680

Příloha č. 3: Seznam starostů obce

Andreas Sommer	1889-1895	
Johann Pökl	1895-1898	
Lorenz Putz	1898-1899	úřadující starosta
Josef Peter	1899-1902	
Josef Putz	1902-1905	
Anton Sommer	1905-1919	
Michl Mühlhans (DSAP)	1919-1923	
Anton Sommer (BdL)	1923-1927	
Josef Putz (DSAP)	1927-1933	
Andreas Froidl (BdL)	1933-1934	úřadující starosta
Alois Radl (DSAP)	1934-1938	
Andreas Buberl (SdP)	1938	

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
I. Knihy			
A. Knihy všeobecné správy obce			
1	Evidence domovských listů (Vormerkbuch für Heimatscheine)	1921-1938 (1947)	K 1
B. Knihy správy obecního majetku			
2	Knihka daňové evidence (Gemeinde Schaben N 64; Steuerbüchel)	1900-1918	K 2
3	Evidence daní obecní školy (Steuerbuch für Gemeinde-Schule)	1914-1922	K 3
4	Platební knížka – poplatkový ekvivalent (Äquiwalent-Gebühre; fol. 102)	1891-1918	K 4
C. Evidenční knihy agendy bezpečnosti a veřejného pořádku			
5	Trestní protokol (Straf-Protokoll)	1889-1936	K 5
D. Knihy evidence v záležitostech veřejných ústavů a fondů			
6	Obecní knihovna – seznam knih (Gemeinde-Bucherei Schaben)	[1939]	K 6
E. Knihy evidence ve věcech spolupůsobení ve státních záležitostech			
7	Evidence hovězího dobytka – mléko (Hauptbuch; Andreas Froidl)	1943-1945	K 7
8	Parcelní protokol (Parzellenprotokoll)	1925-1926	K 8

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
	F. Ostatní knihy		
9	Kronika obce (Gedenkbuch der Gemeinde Schaben)	1931-1945	K 9
II. Spisový materiál			
A. Spisy			
1. Obec a její správa			
1.1 Statutární záležitosti			
10	Stanovy obce (Hauptsatzung der Gemeinde in Schaben)	1939	N 1
1.2 Evidence občanů, domovské právo			
11	Domovské právo – domovské listy abecedně, korespondence (Heimatscheine)	1917-1943	N 1
1.3 Obecní funkcionáři a zaměstnanci			
12	Jmenování starosty, přidělců, radů a poradců (Berufung und Ernennung des Bürgermeisters, der Beigeordneten, Gemeinderäte und Beiräte)	1939-1940	N 1
1.4 Všeobecná správní činnost obce			
13	Žádost k okresní správě politické v Chebu o pomoc s překladem (Dienststücke; Übersetzung)	1922	N 1
14	Pozvánka na schůzi rady a finanční komise (Einladung zu der Sitzung des Gemeinderates und der Gemeindefinanzkommission)	1933	N 1
15	Oznámení o rozhodnutí zastupitelstva přijmout úvěr (Kundmachung; Darlehensaufnahme)	1932	N 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
16	Porady starosty o rozpočtu (Beratung über Haushaltsplan)	1939-1940	N 1
17	Pozvánka landrátu Sokolov na schůzi starostů (Einladung; Bürgermeisterversammlung)	1939	N 1
18	Starosta poradcem finančního úřadu (Beirat b. Finanzamt)	1939	N 1
	2. Správa obecního majetku		
	2.1 Jednotlivé části obecního majetku		
19	Pojištění – změny (Abgeänderte Versicherungs Scheine)	1937-1940	N 1
20	Přehled placených pojistek (Versicherung)	1939-1940	N 1
21	Úvěry od spořitelén (KommunalDarlehen bei öffentlichen Sparkassen)	1944-1945	N 1
	2.2 Rozpočtové hospodaření obce		
22	Rozpočty (Voranschlag, Haushaltsplan)	1935-1940	N 1
23	Roční uzávěrky (Rechnungsabschluss)	1932-1940	N 1
24	Pokyny nadřízených úřadů k vyúčtování mezirozpočtu 1. 1. – 31. 3. 1939 (Zwischenhaushaltsplan); na zadní straně výzva starosty a místního zmocněnce NSDAP ke zkrašlovacím akcím v obci	1939	N 1
25	Účetní rok 1942/1943 – přehledy k válečnému příspěvku; poplatky za pozemky (Rechnungsjahr 1942/1943)	1942-1943	N 1
26	Pokyny landrátu Sokolov k vedení účetních knih (Kassen- und Rechnungswesen)	1944	N 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
	3. Péče o bezpečnost a veřejný pořádek		
	3.1 Bezpečnost osob a majetku		
	3.1.1 Evidence pobytu, dohled nad potulnými osobami		
27	Karty evidence obyvatelstva	[1938]- [1945]	N 1
28	Policejní přihlášky a odhlášky (Anmeldungen/Abmeldungen bei der polizeilichen Meldebehörde)	1938-1942	N 2
	3.1.2 Hnanecké záležitosti		
29	Postrk, nález hnanecký (Abschiebungserkenntnis)	1922-1923	N 2
	3.1.3 Opatření proti polnímu, lesnímu a vodnímu pychu		
30	Nezákonné jednání při lovu (Jagd; §60 Strafbare Handlungen)	[1939]	N 2
	3.2 Bezpečnost silnic a cest, doprava a spoje		
31	Odstranění sněhu ze silnice (Schneeräumung auf der Landstraße II. Ordnung Königsberg-Schaben-Hau)	1941	N 2
	3.3 Trhy a zásobování		
32	Proplacení poukazů československé stravovací akce (Einlösung von Gutscheinen der tschechosl. Ernährungsaktion)	1939	N 2
33	Přídělové lístky – pokyny a nařízení landrátu Sokolov	1942-1944	N 2
34	Celkové počty poukazů na jednotlivé potraviny ve 20. přídělovém období (Bedarfs-Nachweis)	1941	N 2
35	Seznamy vydaných potravinových lístků (Liste über ausgegebene Lebensmittelkarten)	1942-1943	N 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
36	Přepočítání přidělových karet (Rückverrechnung)	1942	N 2
37	Evidenční karty domácností, vydané přidělové lístky 1944-1945 (Haushaltskartei-Schaben)	1941-1945 (1946)	N 2
38	Evidenční karty domácností s přechodným pobytem, vydané přidělové lístky – podle č. p.	1943-1945	N 2
39	Evidence vydaných potravinových lístků pro hostince a na cesty (Abrechnung über Reise- u. Gaststätten)	1942-1945	N 3
40	Kontrola stavu lístků pro hostince a na cesty (Bestandskontrolle über Reise- u. Gaststättenmarken)	1944	N 3
41	Přidělové lístky vojenských osob na dovolené – předpisy (Reichskarten für Urlauber Erlasse u. Verfügung)	1941-1944	N 3
42	Kontrola stavu a výdeje přidělových lístků pro vojenské osoby na dovolené (Urlauber Gaststättenmarken Ausgabe)	1941-1945	N 3
3.4 Zdravotní a veterinární záležitosti			
43	Oznámení o aukci býků v Žatci a pokyny k ohlašování koní (Bullonauktion; Pferdezugangsmeldungen)	1942	N 3
44	Evidence domácích zvířat (Geflügel- u. Kleintiererfassung 1943)	1943	N 3
45	Evidence ustájených kozlů (Amtlicher Deckblock für Ziegenböcke)	1941-1943	N 3
3.5 Čelední a pracovní záležitosti			
46	Článek o poměrech ve firmě Noe Stross (Von der Firma Noe Stross A. G. in Liebauthal)	[1927]	N 3
47	RAD – ohlášení pobytu, čestné prohlášení, formuláře	1939-1944	N 3

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
48	Pokyny landrátu Sokolov – financování péče o mládež; zajištění služebních míst pro čekatele do ozbrojených složek a RAD (Verwendung der Jugendpflegemittel; Sicherung der Planstellen und Beförderungsstellen für Militäranwärter und Anwärter des RAD)	1944	N 3
49	Úrazové pojištění rolníků (Unfallversicherungsbeiträge)	1942	N 3
50	Pokyny ke změně výše nemocenského pojištění (Beitragsübersichten; Krankenversicherung)	1944	N 3
3.6 Stavební a požární záležitosti			
3.6.1 Stavební záležitosti			
51	Stavební spisy – korespondence, protokoly, plány podle č. p. a bez č. p.	1893-1939	N 3
52	Stavební řízení : firma Ginsberg & Stross (Noe Stross) – korespondence, protokoly, plány	1907-1937	N 4
53	Stavba záchodu s jímkou u domu č. p. 64 a úpravy přízemí budovy školy – náklady, plány	1930	N 4
3.6.2 Požární záležitosti			
54	Protokol o nedostatecích požární ochrany v obci (Feuerbenhaukommission)	1938	N 4
4. Péče o veřejné ústavy a zařízení			
4.1 Chudinství a sociální péče			
4.1.1 Péče o chudé, chudinské ústavy			
55	Vyplácení podpory všeobecně	1939-1940	N 4
56	Vyplácení podpory	1939-1940	N 4
57	Vyplácení podpory 1. 4. 1944 – 30. 9. 1945 (Unterstützungs-Anordnungsliste)	1944-1945	N 4

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
58	Finanční podpora – korespondence s landrátem Sokolov/okresním hejtmanstvím	1938-1940	N 4
59	Podpora rodin všeobecně (Familienunterstützung)	1939-1941	N 4
60	Podpora rodin (Familienunterhaltsbescheid)	1939-1945	N 4
61	Přiznání podpory rodinám povolanců do ozbrojených sil či pracovní služby (Unterstützung der Angehörigen der einberufenen Wehrpflichtigen und Arbeitsdienstpflichtigen)	1939-1945	N 4
62	Podpora – poukázky na uhlí (Kohlengutscheine des WHW)	1940	N 4
63	Sociální péče – ochrana aktového materiálu před leteckými útoky (Sicherungsmaßnahmen zur Aufrechterhaltung eines geordneten Geschäftsbetriebs nach Fliegerangriffen)	1943	N 4
64	Odměna pro zasloužilé členy německého národního společenství (Führergeschenk)	1943	N 4
	4.1.2 Péče o nezaměstnané		
65	Dobrovolná podpora nezaměstnaným (Freiwillige Heilfürsorge für Arbeitslose)	1936	N 4
	4.2 Záležitosti spolkové a kulturní		
	4.2.1 Obecní knihovny		
66	Dohoda o převzetí knihovny BdDiB (Vertrag)	1936	N 4
67	Protokol o stavu obecní knihovny	1937	N 4
68	Nabídka Sudetendeutsche Monatshefte	1938	N 4
69	Seznam zakázaných knih (Liste der verbotenen Bücher)	1938-1939	N 4
70	Seznam knih vyřazených z obecní knihovny a seznam požadovaných knih (Ausgeschiedene Bücher)	1939	N 4

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
71	Seznam knih zakoupených v letech 1934-1937, označeny vyřazené (Neuangekaufte Bücher 1934-1937)	[1939]	N 4
72	Nabídka doporučených knih (NSDAP)	[1939]	N 4
73	Objednané knihy (Bücherankauf)	1939-1941	N 4
74	Obecní knihovna – roční zprávy (Jahresbericht der Gemeindebücherei)	1939-1941	N 4
75	Obecní knihovna – pokyny a nařízení úřadů a strany	1939-1942	N 4
76	Obecní knihovna – korespondence	1940-1941	N 4
5. Spolupůsobení ve státních záležitostech			
5.1 Vojenské záležitosti			
5.1.1 Vojenské záležitosti			
77	Povolání do Wehrmachtu – nařízení landrátu Sokolov (Erfassung der Wehrpflichtigen)	1939-1941	N 4
78	Soupisy povolanců, vojenské listy (Wehrstammrolle, Wehrstammblätter)	1938-1945	N 4
5.1.2 Materiální zabezpečení vojska			
79	Zajištění koní pro vojsko (Pferdemusterung)	1940-1944	N 5
5.2 Záležitosti daňové a katastrální			
5.2.1 Daňové záležitosti			
80	Výběr daní – potvrzení zaplacení	1941-1943	N 5
81	Využití půdy – jednotlivé dotazníky podle č. p. (Bodenbenutzungserhebung 1943 – Betriebsbogen)	1943	N 5

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
82	Daň pozemková (Verzeichnis der Ausmäckerflächen, die unter den Steuerausgleich fallen, Einheitswertbescheid und Grundsteuermeßbescheid 1940)	1941-1942	N 5
83	Daň občanská (Bürgersteuer)	1939-1943	N 5
84	Daň živnostenská – podíl obcí (Gewerbsteueranteile)	1944	N 5
5.2.2 Katastrální záležitosti			
85	Pozemnostní archy – Peter Josef, Nostitz-Rhienek, veřejný majetek (Grundbesitzbogen)	1925-1939	N 5
86	Zápis do pozemkové knihy – zástavní právo (Eintragung im Grundbuche)	1933	N 5
87	Poplatky za opisy pozemnostních archů (Verzeichnis über Vergütung für geleistete Ergänzungen und Neuanfertigungen von Grundbesitzbogenabschriften)	1940	N 5
5.3 Soudní záležitosti			
88	Trestní listy (Trestní list, Strafkarte; Strafsache, Strafnachricht)	1915-1943	N 5
89	Hlášení Gestapa o zrušení ochranné vazby Antona Mühlhans (Schutzhäftling Anton Mühlhans)	1941	N 5
5.4 Živnostenské záležitosti			
90	Koncesní dekret – Rudolf Scheitler (Konzessionsdekret)	1937	N 5
91	Výběr příspěvků pro živnostenskou komoru v Chebu (Handwerkskammerbeitrag)	1940-1942	N 5

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
III. Účetní materiál			
A. Účetní knihy			
92	Hlavní kniha	1932	K 10
93	Hlavní kniha	1934-1935	K 11
94	Hlavní kniha	1938	K 12
95	Hlavní kniha	1939-1940	K 13
96	Věcná kniha rozpočtu (Sachbuch; Hauptbuch)	1940-1941	K 14
97	Věcná kniha rozpočtu (Sachbuch für den Haushalt)	1942-1943	K 15
98	Věcná kniha rozpočtu (Sachbuch)	1943-1945	K 16
99	Kontrola obecních financí (Hauptwiederholung zum Sachbuch für den Haushalt)	1944-1945	K 17
100	Hlavní kniha (Hauptbuch; Kassajournal)	1940-1941	K 18
101	Hlavní kniha – výdaje (Hauptbuch über die Ausgaben)	1941-1942	K 19
102	Hlavní kniha – příjmy (Hauptbuch über die Einnahmen)	1942-1943	K 20
103	Hlavní kniha – výdaje (Hauptbuch über die Ausgaben)	1942-1943	K 21
104	Hlavní kniha – příjmy (Hauptbuch über die Einnahmen)	1943-1944	K 22
105	Hlavní kniha – výdaje (Hauptbuch über Ausgaben)	1943-1944	K 23
106	Hlavní kniha – pokladní deník	1945	K 24
107	Hlavní kniha – škola	1939-1940	K 25
108	Pokladní deník fondu pro chudé 1938-1939	1938-1939	K 26
	Evidence výběru poplatků za zábavy (Lustbarkeitsabgabe) 1938		
	Evidence výběru dávky z nápojů (Bierabgabe) 1938		
109	Evidence poplatků za elektřinu (Elektrisches Unternehmen Hauptbuch)	1937-1939	K 27

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
110	Evidence poplatků za elektřinu – jednotlivě (Kassabuch)	1938-1939	K 28
111	Evidence poplatků za elektřinu – jednotlivě	1940	K 29
112	Evidence poplatků za elektřinu – jednotlivě	1941-1942	K 30
113	Předběžná kniha výběru daní a obecních dávek (Steuer-u. Abgaben-Vorbuch)	1942-1943	K 31
114	Předběžná kniha výběru daní a obecních dávek (Steuer-u. Abgaben Vorbuch)	1943-1944	K 32
115	Kniha rozvrhu a výběru daně pozemkové (Hebeliste; Grundsteuer A+B)	1941-1942	K 33
116	Kniha rozvrhu a výběru daně pozemkové (Grundsteuer A)	1942-1943	K 34
117	Kniha rozvrhu a výběru daně pozemkové A (Grundsteuer A)	1943-1944	K 35
118	Kniha rozvrhu a výběru daně pozemkové B (Grundsteuer B)	1943-1944	K 36
119	Kniha rozvrhu a výběru daně pozemkové A (Grundsteuer A)	1945	K 37
120	Kniha rozvrhu a výběru daně pozemkové B (Grundsteuer B)	1945	K 38
121	Evidence daně občanské (Gefolgschaftsweises Abschriftenbuch, jener Firmen die Uiberweisungen von Bürgersteuer 1940 mit Uiberweisungsanzeigen versehen)	1940	K 39
122	Kniha rozvrhu a výběru daně občanské (Bürgersteuer Hebeliste u. Sollbuch)	1940	K 40
123	Kniha rozvrhu a výběru daně občanské (Hebeliste)	1941-1942	K 41
124	Kniha rozvrhu a výběru daně občanské (Bürgersteuer-Sollbuch und Hebeliste)	1942	K 42
125	Kniha rozvrhu a výběru daně živnostenské (Gewerbsteuer-Hebeliste)	1940	K 43

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
126	Kniha rozvrhu a výběru daně živnostenské (Gewerbesteuer-Hebeliste)	1941	K 44
127	Kniha výběru poplatků za psy dle stavu z 14. 9. 1943 (Hebeliste für Hundesteuer 1942/43 + 1943/44 nach der amtlichen Zählung vom 14. 9. 1943)	1943	K 45
128	Kniha evidence školních poplatků (Schulgeld-Zahlungsbüchel)	1896-1928	K 46
129	Kniha evidence školních poplatků (Schulgeld-Zahlungsbüchel)	1928-1937	K 47
B. Účetní přílohy			
130	Kvittance (Quittung)	1938-1939	N 5
131	Kvittance o vydaných potvrzeních (Quittung über ausgegebene Berechtigungsscheine)	[1941]- [1945]	N 5
132	Pokladní doklady (Kassabelege 1941 N. 1-227)	1941	N 6
133	Pokladní doklady (Kassabelege 1942)	1942-1943	N 6
134	Pokladní doklady – různé	1904-1945	N 6
IV. Ostatní materiál			
A. Mapy			
135	Část katastrální mapy obce Šabina; autor neuveden; měřítko neuvedeno; fotokopie na papíře, barevně zvýrazněna parcela, na zadní straně kresby a čáry; 50 x 38,5 cm	1920	M 1
136	Mapa části Šabiny (Schaben); autor neuveden; měřítko neuvedeno; rukopis, průhledný papír, kolorováno, vpisky a výpočty tužkou; 21 x 33 cm	[1939]	M 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedm.
B. Plány			
137	Plán na konstrukci turbíny pro Franze Steinhäusera (Plan zur Herstellung einer Turbine für Herrn Steinhäuser Franz in Schaben); autor – jméno nečitelné; 1 : 20; rukopis, papír; 120 x 80 cm	1902	M 3
138	Plán stavby mostu (Plan zum Bau einer Brücke über den Bach in Schaben); Josef Wilh. Fritsch; 1 : 10; rukopis, papír; 61 x 34 cm	1937	M 4

Název archivní pomůcky: Archiv obce Šabina
Značka archivního fondu: AO Šabina
Časový rozsah: 1889-1945 (1947)
Počet evidenčních jednotek: 57 (47 úředních knih, 6 kartonů, 2 mapy a 2 plány)
Počet inventárních jednotek: 138
Rozsah v bm: 1,00 (úřední knihy a rukopisy 0,33; kartony 0,66; mapy a plány 0,01 bm)
Stav ke dni: 11. 6. 2012
Zpracovatel archivního fondu: Mgr. Pavel Dohnal
Zpracovatel archivní pomůcky: Mgr. Pavel Dohnal
Počet stran: 27
Počet exemplářů: 5
Schválil: Mgr. Vladimír Mach, ředitel SOkA Sokolov
11. 6. 2012 pod čj. SOAP/080-0149/2012-01-70.01

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název archivní pomůcky: Archiv obce Šabina

Značka archivního fondu: AO Šabina

Časový rozsah fondu: 1889-1945 (1947)

Počet inventárních jednotek: 138

Počet evidenčních jednotek: 57 (47 úředních knih, 6 kartonů, 2 mapy, 2 technické výkresy (inv. č. 137, 138))

Rozsah fondu v bm: 1,00 bm

Stav ke dni: 29. 11. 2012

Vypracoval: Pavel Dohnal